

Quản lý khoa học góp phần xây dựng nông thôn mới

Xác định khoa học công nghệ (KH&CN) phải gắn với thực tiễn đời sống, góp phần quan trọng vào công cuộc xây dựng nông thôn mới nên trong những năm gần đây, hoạt động khoa học công nghệ nói chung và hoạt động quản lý khoa học của Đồng Nai nói riêng được trọng tâm hướng về cơ sở với nhiều đề tài, dự án nghiên cứu khoa học được triển khai mang tính thực tiễn, được ứng dụng bước đầu đem lại hiệu quả.

*** Quản lý khoa học hướng về cơ sở**

Tiền sĩ Phạm Văn Sáng, Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ cho hay: “Một nét mới trong tổ chức bộ máy của Sở là từ cuối năm 2009, Sở đã phát triển được đội ngũ cán bộ chuyên trách về khoa học do Sở trả lương nhưng làm việc trực tiếp tại phòng Công thương hoặc phòng Kinh tế các huyện, thị xã, thành phố của tỉnh. Đội ngũ này có vai trò đề xuất và triển khai các chương trình khoa học công nghệ để tác động đến huyện ủy, UBND huyện phải quan tâm chỉ đạo, huy động lực lượng tham gia vào Chương trình”.

Song song với việc tuyển dụng, để đảm bảo đội ngũ cán bộ này phát huy hết năng lực của mình trong việc đẩy mạnh hoạt động KH&CN địa phương, Sở đã quan tâm tạo điều kiện, tổ chức tham dự các khóa tập huấn về quản lý công nghệ, chuyển giao công nghệ và ứng dụng KH&CN địa phương.

Để đội ngũ nhân lực phát huy hết được năng lực, nội lực Sở cũng đã triển khai dự án đầu tư hiện đại hóa Hệ thống thông tin khoa học công nghệ 2 chiều giữa Sở và các phòng Kinh tế, phòng Công thương các huyện, thị xã Long Khánh và thành phố Biên Hòa. Ông Trần Tân Phong, Trưởng Phòng quản lý KH&CN cơ sở cho hay: “Mỗi phòng Công thương, và phòng Kinh tế được trang bị bổ sung 2 máy tính, 1 máy in, một máy chụp hình kỹ thuật số, trang bị bàn ghế làm việc, tủ tài liệu, ngoài ra còn hỗ trợ đào tạo cho 02 cán bộ của huyện trong việc quản lý khai thác hệ thống mạng, đầu tư xây dựng một số phần mềm chuyên dụng, cơ sở dữ liệu ... để có điều kiện nâng cao chất lượng hoạt động khoa học công nghệ và có thể thường xuyên truy cập vào cơ sở dữ liệu khoa học công nghệ tập trung tại Sở”.

Với đội ngũ cán bộ trẻ, năng động, công tác quản lý khoa học cơ sở bước đầu có được những kết quả đáng ghi nhận. Trong năm 2010, Sở đã theo dõi, quản lý 05 đề tài, dự án cấp huyện, triển khai mới 08 đề tài, dự án cấp huyện theo cơ chế 50/50 (50% kinh phí từ nguồn KH&CN của tỉnh và 50% kinh phí của huyện), sơ kết 01 đề tài, giám định 08 đề tài. Các đề tài, dự án tập trung nghiên cứu, áp dụng những thành tựu khoa học và công nghệ

vào việc chuyển đổi cơ cấu sản xuất, nâng cao năng suất sản xuất trên các lĩnh vực, trong đó đã tập trung ưu tiên nghiên cứu, ứng dụng các đề tài, dự án thuộc lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn và nâng cao chất lượng, tính cạnh tranh của các sản phẩm hàng hóa nông sản của địa phương như: ở huyện Long Thành đã triển khai, hội thảo mô hình hỗ trợ cây sầu riêng, mô hình cây lúa 3 giảm 3 tăng tại xã Tam An, Bình An, Long Phước; mô hình tưới nước tiết kiệm trên cây sầu riêng, cây tiêu, mô hình GAP trên rau tại xã Phú Thạnh, mô hình trồng bắp lai; Xây dựng các điểm trình diễn, nhân giống lúa OM 2514, giống cây khoai mì ít sâu bệnh như giống KM 140, H34; thực hiện trồng thí điểm giống lúa ngô lai năng suất cao LVN61 của Viện Nghiên cứu Ngô; triển khai thực hiện dự án phát triển các cây trồng chủ lực trên địa bàn huyện. Thành phố Biên Hòa thì triển khai dự án: “Nghiên cứu, ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ xây dựng mô hình trồng cây ăn quả tại 2 xã Hiệp Hòa và Tân Hạnh thành phố Biên Hòa”. Huyện Nhơn Trạch có dự án nghiên cứu mô hình nuôi chim yến tại huyện Nhơn Trạch và Dự án xây dựng mô hình sản xuất rau an toàn phù hợp vùng đất xã Long Thọ. Hay thị xã Long Khánh triển khai thực hiện đề tài “ Trồng cây thanh long trên đất bạc màu”; Đề tài “ Tiết kiệm năng lượng hệ thống đèn chiếu sáng”...

Nhận xét về hoạt động KHCN năm 2010, Phó chủ tịch UBND tỉnh Trần Văn Vĩnh khẳng định: “trong năm qua, sở đã làm tốt nhiệm vụ của mình, tạo được sự chuyển biến mới trọng hoạt động KHCN cấp huyện. Các hoạt động KHCN ngày càng thiết thực và đi vào thực tế”.

*** Tập trung vào các đề tài, dự án ứng dụng hiệu quả cao**

Với phương châm, KHCN tập trung về cơ sở, góp phần xây dựng nông thôn mới, công tác quản lý các đề tài, dự án những năm gần đây được chọn lọc kỹ lưỡng, tập trung ưu tiên cho những đề tài nghiên cứu có tính thực tiễn và khả năng ứng dụng cao, đem lại hiệu quả thiết thực, nhất là các đề tài thuộc lĩnh vực nông nghiệp, y tế, giáo dục. Theo báo cáo của phòng Quản lý khoa học, trong năm 2010 cùng với việc tiếp tục theo dõi quản lý thực hiện 04 dự án thuộc Chương trình nông thôn miền núi giai đoạn 2006-2010 đang triển khai trên địa bàn các huyện (Trảng Bom, Tân Phú, Cẩm Mỹ, Vĩnh Cửu), Sở đã đặt hàng nghiên cứu mới 15 đề tài, dự án cấp tỉnh; theo dõi, quản lý tình hình triển khai 57 đề tài, dự án cấp tỉnh đang triển khai thực hiện; tổng kết, nghiệm thu và chuyển giao ứng dụng vào thực tế sản xuất, đời sống 09 đề tài, dự án. Các đề tài, dự án được ứng dụng đã và đang đem lại hiệu quả thiết thực.

Một trong những đề tài, dự án đã triển khai mang lại hiệu quả thiết

thực là đề tài “Áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật để sản xuất khoai lang Nhật tại huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai”. Xuân Lộc hàng năm trồng khoảng 100 ha khoai lang, trong đó có trên 30 nông hộ trồng các giống khoai lang Nhật. Năng suất khoai lang Nhật tại địa phương đạt khoảng 15 tấn/ ha/ vụ với giá bán củ tươi tại ruộng khoảng 4000 đ/kg cho tổng thu khoảng 60 triệu đồng/ vụ. Tuy nhiên trong quá trình trồng, nông dân lại gặp phải các trở ngại là những giống này bị thoái hóa, tạp lẫn, khó mua giống cho sản xuất mở rộng và khó duy trì được chất lượng giống gốc. Do đó, đề tài thực hiện nhằm đáp ứng nguyện vọng của bà con nông dân địa phương là trồng khoai lang Nhật đúng giống, sạch bệnh, có thể tiêu thụ sản phẩm nội địa và xuất khẩu được. Hiện nay, dự án đã triển khai thí điểm tại ruộng khoai của 2 hộ nông dân ở xã Xuân Tâm, huyện Xuân Lộc cho kết quả tốt. Anh Phạm Quang Hùng, hộ nông dân trồng thí điểm khoai lang Nhật theo đúng quy trình kỹ thuật của đề tài cho hay: “tôi trồng 3 giống Nhật đỏ, Nhật vàng và Nhật tím đều cho năng suất cao mà chi phí đầu tư lại ít tốn kém trong đó giống khoai Nhật tím cho năng suất cao nhất, đạt tới trên 2 tấn/sào và lại bán được giá. Khoai lang bình thường giá khoảng 3.500 đồng/kg nhưng khoai lang Nhật tôi đã trồng và bán với giá 5000-7.000 đồng/kg, riêng khoai Nhật vàng đem ra chợ bán được 9.000 đồng/kg”.

Đồng Nai là một tỉnh có số đầu heo chăn nuôi vào loại lớn nhất cả nước, thế nhưng chăm nuôi thế nào để hợp vệ sinh, hạn chế ô nhiễm môi trường đã thôi thúc ra đời 1 đề tài “Sử dụng một số chế phẩm sinh học xử lý mùi hôi và sản xuất phân hữu cơ vi sinh từ chất thải chăn nuôi tại huyện Trảng Bom” và bước đầu đem lại hiệu quả. Đề tài đã lập 9 mô hình dự án với quy mô nuôi từ 100 con heo nái trở lên tại một số xã của huyện Trảng Bom và tập huấn phương pháp sử dụng chế phẩm VEM-K để xử lý mùi hôi và phương pháp sử dụng chế phẩm BIO- F để sản xuất phân bón vi sinh từ chất thải chăn nuôi cho những hộ này. Là một hộ chăn nuôi khoảng 300 đến 400 con heo và đã áp dụng chế phẩm VEM-K, chị Vũ Thị Liên ở xã Thanh Bình cho biết: “Sử dụng chế phẩm này heo vẫn phát triển bình thường còn mùi hôi thì giảm hẳn”.

Có thể kể thêm ra đây một đề tài nghiên cứu thành công và có tính ứng dụng rất cao đó là chế tạo động cơ diesel RV145-2 dùng trong sản xuất nông nghiệp. Đây là động cơ vừa có chất lượng tốt, có thể chạy 24/24 giờ mà không có gì bất trắc xảy ra, giá thành lại rẻ (chỉ có 9,7 triệu đồng), chỉ đắt hơn so với dòng sản phẩm của Trung Quốc chỉ khoảng từ 1-1,5 triệu đồng nhưng chất lượng lại hơn hẳn. Sản phẩm đã được sự đón nhận hào hứng của nông dân trên địa bàn tỉnh và còn xuất khẩu sang thị trường Thái Lan...

... nghiên cứu các đề tài có tính ứng dụng tập trung vào các lĩnh vực: nông nghiệp, tài nguyên môi trường, y tế, công thương và thông tin truyền thông và tập trung, ưu tiên kinh phí cho những đề tài, dự án thiết thực, có tính ứng dụng cao góp phần vào sự nghiệp CNH, HĐH của tỉnh”.

Hương Sen

Hội đồng khoa học công nghệ nghiệm thu đề tài nghiên cứu chế tạo động cơ diesel RV145-2

Mô hình trình diễn giống Ngô LVN61 tại xã Suối Trầu, huyện Long Thành